

Fiche 7: Besluit m.b.t. de herziening van financieringsvoorwaarden voor korte-termijnfluctuaties van exportopbrengsten

Titel:

Voorstel voor een besluit van de Raad inzake het standpunt van de Gemeenschap binnen de ACS-EG-Raad van Ministers met betrekking tot de herziening van de financieringsvoorwaarden voor korte-termijnfluctuaties van de exportopbrengsten

Datum Raadsdocument: 16 februari 2004

Nr Raadsdocument: 6370/04/2004

Nr. Commissiedocument: COM(2004)68

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Buitenlandse Zaken i.o.m. FIN en LNV

Behandelingstraject in Brussel: ACS Raadswerkgroep, ACS-EG-Comité voor Samenwerking inzake Ontwikkelingsfinanciering, ACS-EG-Raad van Ministers

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Het 'FLEX mechanisme' is een systeem voor steun ter vermindering van de gevolgen van instabiliteit van de exportopbrengsten.

Tijdens de eerste jaren waarin het systeem werd toegepast (2000-2002) is gebleken dat er relatief weinig landen voor in aanmerking komen. Slechts 6 van de 51 landen hebben de laatste 3 jaar voldaan aan beide criteria op basis waarvan landen steun kunnen krijgen (globaal: de daling van de exportopbrengsten moet gedurende een aantal jaren tenminste 10% zijn, evenals de daling van de overheidsinkomsten). Om de werking van FLEX te verbeteren en ervoor te zorgen dat de doelstellingen beter verwezenlijkt worden stelt de Commissie voor de criteria te vereenvoudigen.

De volgende drie wijzigingen worden voorgesteld:

De drempel van 10% verslechtering van het geprogrammeerde overheidstekort zoals vastgesteld in artikel 9, lid 1, onder b) van bijlage II, wordt versoepeld (verslechtering van overheidstekort i.p.v. daling 10%);

De "en/en"-voorwaarde voor de groep landen die voor meer dan 40% van de totale export afhankelijk zijn van landbouw- of mijnbouwproducten (verslechtering van exportopbrengsten én verslechtering van het overheidstekort) wordt veranderd in een "en/of"-voorwaarde;

De bijzondere clausule met betrekking tot 2% verlies van exportopbrengsten voor de minst ontwikkelde landen van artikel 9, lid 1, onder a), van bijlage II uitbreiden naar niet aan zee grenzende en insulaire ACS-staten. Dit is in lijn met de tekst in de overeenkomst van Cotonou.

Rechtsbasis van het voorstel: ACS-EG Partnerschapsovereenkomst, artikel 100.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: n.v.t.

Instelling nieuw Comitologie-comité: n.v.t.

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit positief, want uitvoering van een overeenkomst die door de EU met ACS-landen is gesloten.

Proportionaliteit positief, want een besluit is het geëigende middel om een dergelijke wijziging vast te leggen. Minder vergaande middelen zouden niet bindend zijn dus niet het gewenste effect bereiken.

Consequenties voor de EU-begroting: geen

Het Flex-instrument maakt deel uit van het negende Europees Ontwikkelings Fonds (EOF) waarvan de totale omvang vastligt. Het EOF valt buiten de EU-begroting Het instrument wordt gefinancierd uit de B-envelop van het betreffende land (gereserveerd voor noodhulp en onvoorziene gebeurtenissen). Het ACS land kan besluiten de B-envelop voor exportcompensatie aan te spreken (mits het aan de voorwaarden voldoet). Het gevolg is dat het land minder financiële ruimte binnen de B-envelop heeft voor andere onvoorziene gebeurtenissen..

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger:

De door de Commissie voorgestelde verandering van de criteria van Artikel 9 (a) en (b) van bijlage II leidt tot een te verwachten stijging in het uitgavenritme voor het Flex-instrument binnen het negende EOF. De bedragen voor het totale negende EOF zijn vastgesteld. Een stijging van het uitgavenritme leidt bij een in omvang gegeven totaal tot het naar voren halen van de afdrachten.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): geen

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:

De dag van aanneming van het besluit. Dit is haalbaar omdat van tevoren geen maatregelen hoeven te worden genomen. Vanaf die datum worden de exportdalingen op de nieuwe wijze berekend.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland deelt de conclusie van de Commissie dat er weinig gebruik wordt gemaakt van het Flex-instrument. De reden hiervoor is dat veel landen niet voldoen aan het tweede criterium, te weten een verslechtering van het overheidstekort met meer dan 10 %. Met het oog op de constatering dat er weinig gebruik wordt gemaakt van het flex instrument zou Nederland zich er in kunnen vinden om het cijfer van 10 % binnen reële marges naar beneden aan te passen. Nederland wil echter voorkomen dat het systeem een signaal afgeeft dat landen “beloont” zouden worden voor een verslechterend overheidstekort. De oplossingsrichting die de Commissie kiest (versoepeling van de criteria) verdient niet de schoonheidsprijs. Beter zou het zijn om eens écht kritisch naar dit instrument te kijken.

Nederland wil daarom een discussie over het nut en effect van het tweede criterium. Het Flex-instrument is immers bedoeld om de effecten van een verslechtering van de exportopbrengsten te mitigeren. Daar zou dus bij toewijzing ook op getoetst moeten worden. Afhankelijk van de steun die onder andere lidstaten gevonden wordt zal Nederland voorstellen criterium b) te schrappen.

Nederland gaat niet akkoord met wijziging 2) (de “en/en”-voorwaarde veranderen in een “en/of”-voorwaarde) die inhoudt dat een verslechtering van het overheidstekort op zich een voldoende voorwaarde is om voor het Flex-instrument in aanmerking te komen.